

Aika: 27.1.2021 klo 8.15-10.05

Paikka: Sähköinen työskentelyalusta Teams.

Osallistujat:

jäsenet:

Lyly Lauri, pj.
Jarva Marko, 1. vpj.
~~Paalanen Piila 2. vpj.~~
Aaltonen Mikko
Ikonen Anna-Kaisa
Jakara Riitta
Lahikainen Stiina
Luojaus Katja
Niemi Veijo
Ollila Riitta
Sasi Ilkka
Suoniemi Juhana
Uusi-Erkkilä Pertti

varajäsenet:

~~Loukaskorpi Johanna~~
~~Lanne Janika~~
Peurala Johanna
~~Torkkola Sinikka~~
~~Tulonen Irja~~
~~Viljanen Jussi~~
~~Törhönen Marko~~
~~Sorsa Minna~~
~~Liuha Tuukka~~
~~Sirniö Ilpo~~
~~Jäntti Aleks~~
~~Stenhäll Jaakko~~
~~Lumia Mervi~~

Muut osallistujat:

Nurminen Päivi
Pohjonen Juhani
Yli-Rajala Juha
Lehrbäck Minna

seutujohtaja, esittelijä, TKS
seutusihteeri, sihteeri, TKS
kuntajohtajakokouksen pj., Tampere 1-11 §
seutuassistentti/tiedottaja, TKS

Kutsuttu kokoukseen:

Oksala Jarkko
Syynimaa Nestori
Airaksinen Harri
Rantanen Teppo
Touru Tapani
Kankkonen Satu

tietohallintojohtaja, Tampere, 7 §
tietohallintojohtaja, Ylöjärvi/kehyskunnat, 7 §
toimitusjohtaja, Business Tampere Oy, 8 §
johtaja, Tampere, 8 §
liikennejärjestelmäpäällikkö, TKS, 9-10 §
kehittämispäällikkö, TKS, 11 §

Lauri Lyly
puheenjohtaja

Juhani Pohjonen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ____/____2021

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Katja Luojus

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/____2021

Todistaa

Juhani Pohjonen

Käsitteltävät asiat:

1 § KOKOUKSEN AVAUS	4
2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	4
3 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA	5
4 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	5
5 § EDELLISEN KOKOUKSEN 16.12.2020 PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN	6
6 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	7
7 § SEUDULLINEN TIETOHALLINTOYHTEISTYÖ, TILANNEKATSAUS	8
8 § KAUPUNKISEUDUN SAAVUTETTAVUUDEN KEHITTÄMISOHJELMA, VUOSIRAPORTOINTI	10
9 § VALTAKUNNALLINEN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMA, LAUSUNNON VALMISTELU	12
10 § KÄVELYN JA PYÖRÄLIIKENTEN KEHITTÄMISOHJELMA 2.0, LUONNOS	15
11 § HYVINVOINTIYMPÄRISTÖN KEHITTÄMISOHJELMA 2017-2020, ARVIOINTI	18
12 § KUNNANHALLITUSTEN ASUNTOPOLIITTINEN TAVOITETYÖPAJA 8.2.2021, VALMISTELU	21
13 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT	23
14 § SEURAAVAT KOKOUKSET	24
15 § MUUT ASIAT	24
16 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	24

1 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja Lyly avasi kokouksen klo 8.15.

2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimitelimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa.

Seutuhallitus ja muut toimitelimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisesti 20.1.2021.

Hallintosäännön 28 § mukaan toimitelin voi pitää kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä.

Kokouksen sähköisen työskentelyalustan Teams-kokouslinkki on lähetetty seutuhallituksen jäsenille 20.1.2021.

Seutuhallitus 27.1.2021

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Todetaan, että kokous pidetään sähköisellä Teams-työskentelyalustalla.

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi.

Todetaan kokous päätösvaltaiseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

3 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Seutuhallitus 27.1.2021

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Katja Luojus.

Pöytäkirja tarkastetaan mahdollisimman pian koronaepidemian ohjeiden niin salliessa.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

4 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esityslista on toimitettu sähköisesti 20.1.2021.

Seutuhallitus 27.1.2021

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

5 § EDELLISEN KOKOUKSEN 16.12.2020 PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN

Seutusihteeri Pohjonen

Valtio on antanut ohjeita, joilla tähdätään koronaepidemian hillitsemiseen.

Seutuhallituksen 16.12.2020 kokouksen pöytäkirjaa ei edellä mainitusta syystä ole tarkastettu tavanomaisesti pöytäkirjantarkastajan toimesta.

Kokouksesta 16.12.2020 laaditut pöytäkirjat on jaettu kokouksen liitemateriaaleissa.

Liite:

- seutuhallituksen pöytäkirja 16.12.2020

Seutuhallitus 27.1.2020

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Seutuhallitus päättää

hyväksyä kokousten 16.12.2020 pöytäkirjan ja

että pöytäkirjantarkastaja tarkastaa ja allekirjoittaa pöytäkirjan mahdollisimman pian koronaepidemian niin salliessa.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

6 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutuhallituksen kokouksen 16.12. toimeenpano

ASIAT	TOIMEENPANO
Lähijunaliikenteen tavoitteellinen tulevaisuuskuva ja tiekartta toteutukselle, työn ohjelmointi	Konsulttityön kilpailutus on meillä. Valmistelu jatkuu hyväksytyn työsuunnitelman mukaisesti.
Ehdotus tulevaisuuden ennakoinnin toimintamallista	Seutulutsin kick off järjestetään 16.2.2021. Kokoonpano käsitellyssä tässä kokouksessa.
Taiteen perusopetuksen nykytilakuvaus	Hyvinvointipalvelujen työryhmä valmistelee jatkotoimenpiteitä.
Seutustrategian arviointikyselyjen tulokset ja toimintaympäristöanalyysi	Loppuraportti on strategiatyöryhmän käsittelyssä 28.1.2021. Seutuhallituksen käsittelyssä kevään aikana.

Kuntajohtajakokouksen muistiot 11.12.2020 ja 15.1.2021

Väestö- ja työllisyystilasto joulukuulta 2020 toimitetaan kokoukseen.

Seutuhallitus 27.1.2021

Seutujohtaja Nurminen

Päätösehdotus.

Seutuhallitus päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihiteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

7 § SEUDULLINEN TIETOHALLINTOYHTEISTYÖ, TILANNEKATSAUS

Tietohallintojohtaja Jarkko Oksala.

Kaupunkiseudun kunnilla on sopimus tietohallintoyhteistyöstä, joka on jatkunut menestyksellisesti jo yli kymmenen vuotta. Yhteistyömalli on kansallisesti ainutlaatuinen, koska vastaavia toimintamalleja ei ole tunnistettu muualla maassa. Yhteistyötä johtaa sopimuksen pohjalta Tampereen kaupunki ja sitä ohjaa seudullisen tietohallinnon johtoryhmä. Seutustrategian laatimisen yhteydessä vuonna 2018 on päivitetty myös seudullisen tietohallinnon strategiset tavoitteet. Tavoitteeksi on hyväksytty osana seutustrategian hyväksymistä tietohallintoyhteistyön laajentaminen ICT-infrapalveluista toimialayhteistyöhön. Tarkemmin strategiseksi painopisteiksi sovittiin seuraavat osa-alueet: Opetustoimen houkutteleva osaamis- ja innovaatioympäristö, Seudullisen yhdyskuntarakenteen suunnittelun ja toteutuksen digitaaliset palvelut, Kuntarajat ylittävät hallinnolliset ratkaisut, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja Elinvoiman tukeminen.

Seudullinen yhteistyö ICT-infrapalveluiden kehittämiseksi on toteutettu vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa suoritettiin Tietotekniikka-liikelaitoksen (TIO) toiminnan ulkoistaminen (n. 2010), sitä seuraavassa vaiheessa Pirta II-projektissa toteutettiin sopimuksien kilpailuttaminen uudestaan tavoitteena sekä kustannuksien laskeminen, että sopimuksien joustavuuden lisääminen mm. sosiaali- ja terveyspalveluiden mahdollisia muutoksia varten. Näiden vaiheiden jälkeen yhteistyö ICT-infrapalveluissa on syventynyt ja palveluiden kehittämiselle on luotu vuoden 2019 lopulla yhteinen kehityssuunnitelma, joka on hyväksytty seudullisessa tietohallinnon johtoryhmässä joulukuussa 2019. Tässä suunnitelmassa tärkeinä painopisteinä ovat olemassa olevien sopimuksien tarkastelua ja tarvittavat uudelleen kilpailuttamiset, sekä modernien teknologioiden hyödyntäminen liittyen erityisesti pilvipalveluiden mahdollisuuksiin. Tästä esimerkkinä on Microsoft O365 palveluiden seudullinen käyttöönotto. Sujuva työ -projekti on toteuttanut Microsoft Office 365 pilvipohjaisen ohjelmiston käyttöönottoon seudullisesti ja mahdollistanut hyötyjen saamisen toimintatapojen, ajankäytön ja tilankäytön tehostumisen muodossa. O365 palvelut ovat toimineet myös keskeisenä mahdollistajana Korona-kriisin hoitamisessa johdolle, toimistotyön tekijöille, sekä opetuspuolelle.

Strategiassa linjattu toimialayhteistyön syventäminen on myös edennyt jokaisen painopistealueen osalta, vaikka eteneminen on ollut hidasta. Oleellista on ymmärtää, että muutoksen johtamisen näkökulmasta toimialaprosessien kehittäminen eroaa merkittävästi ICT-infrapalveluiden uudistamisesta. Seudullinen tietohallinto pystyy pitkälti omien päätöksiensä ja resurssien avulla toteuttamaan ICT-infrapalveluiden uudistamista, kun taas toimialaprosessien muuttaminen vaatii toteutuakseen

toiminnan tahtotila ja muutoksen toteuttamisen resursointia ja vahvaa yhteistyötä yli kuntarajojen. Muutoksen toteuttaminen pitää siis lähteä toimialojen tahtotilasta, jota tietohallinto voi tukea digitalisaation keinoin.

Tietoturva- ja tietosuojaa-asioita on kehitetty seudullisesti jo pitkään. Kyberturvallisuuden tilanne on muuttunut jatkuvasti haastavampaan suuntaan, joka vaatii jatkuvia kehitystoimenpiteitä sekä osaamisen, että teknologisiin kyvykkyyksien osalta. Kyberhyökkäysten aiheuttamat ongelmat ja niiden ennaltaehkäisy aiheuttavat kustannuksia. Seudullisesti näihin uhkiin varaudutaan tietoturvaryhmän yhteistyöllä.

Tietohallintojohtajat Jarkko Oksala ja Nestori Syynimaa esittelevät seudullisen tietohallinnon tilannekatsausta kokouksessa.

Seutuhallitus 27.1.2021

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää omalta osaltaan

merkitä tilannekatsauksen tiedoksi ja

että seudullisen tietohallinnon strategiset tavoitteet päivitetään seutu-strategian uudistamisen yhteydessä.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

8 § KAUPUNKISEUDUN SAAVUTETTAVUUDEN KEHITTÄMISOHJELMA, VUOSIRAPORTOINTI

Seutujohtaja Nurminen

Seutustrategian yksi kolmesta pääviestistä on ”Lisää kilpailukykyä”. Keskeinen kilpailutekijä on kaupunkiseudun hyvä saavutettavuus kansallisesti ja kansainvälisesti. Seutuhallitus päätti 25.9.2019 käynnistää lentoliikenteen kehittämisohjelman jatkoksi kaupunkiseudun saavutettavuusohjelman. Ohjelman fokus on kansainvälinen saavutettavuus ja sitä tukevat matkaketjut.

Kolmivuotisen ohjelman strategisesta ohjauksesta vastaavat kuntajohtajakokous ja seutuhallitus hyväksymällä ohjelman tavoitteet ja toimitasuunnitelman sekä vuosiraportoinnin. Operatiivisesta toteutuksesta vastaa Business Tampere. Kunnat rahoittavat ohjelman toteutuksen 2 euroa/asukas/vuosi 2020-2022.

Ohjelman tavoitteet ja mittarit vuoteen 2022 ovat seuraavat:

1. Lentoliikenteen kehittäminen
  - a. Elinkeinoelämän tarpeita palvelevien kansainvälisten yhteyksien määrä on kasvanut
  - b. Matkailua palvelevien suorien kansainvälisten yhteyksien määrä on kasvanut
  - c. Ilmailuklusteri on vahvistunut
2. Raideliikenteen/kestävien matkustusketjujen kehittäminen
  - a. Lentokentän catchment-alue on laajentunut
  - b. Raideliikenteen edunvalvontaan on osallistuttu

Operatiiviset toimenpiteet ja mittarit on esitetty liitteellä olevassa taulukossa.

Ohjelman raportoinnin osalta päätettiin, että etenemistä seurataan vuosittain Tampereen kaupunkiseudun kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa. Tavoitteiden toteutumista seurataan liikennevaloin ja täydentävällä sanallisella kuvauksella sekä mittarin lukemalla. Lisäksi raportoidaan rahoituksen kohdentuminen tavoitteille. Business Tampereen hallitus ohjaa toimenpiteitä. Ohjelman vaikuttavuuden arviointi käynnistetään 2022.

Toimitusjohtaja Harri Airaksinen on valmistellut ohjelman raportoinnin.

Covid-19-pandemia on aiheuttanut lentoliikenteen lähes täydellisen lamaantumisen. Tämän vuoksi ennen pandemian puhkeamista asetettu-

jen tavoitteiden saavuttaminen vuosina 2020-2022 on muuttunut epärealiseksi ja myöskään vuoden 2020 toimenpiteet eivät ole voineet olla suunnitellun mukaisia.

Raportoinnissa esitetään tarkemmin tavoitteiden toteutuminen, selite sekä näkymä alkaneelle 2021 vuodelle. Lisäksi esitetään tavoitteita toteuttavat uudet työpaketit ja kuntien rahoituksen kohdentaminen niille vuodelle 2021 seuraavasti:

1. Lentoyhteyksien palauttaminen 50 % (1 e/as noin 400 000 euroa)
2. Raideliikenteen kehittäminen tehtävien linjausten mukaisesti, 25 % (0,5 e/as noin 200 000 euroa)
3. Logistiikkaliiketoiminnan kokonaisvaltainen kehitys, 25 % (0,5 e/as, noin 200 000 euroa)

Harri Airaksinen esittelee raportointia tarkemmin kokouksessa.

Johtaja Teppo Rantanen on kutsuttu kokoukseen.

Liitteet:

- Saavutettavuuden kehittämisohjelma 2020-2022, raportointi 2020 ja tavoitteet 2021

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 27.1.2021

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi saavutettavuusohjelman raportoinnin vuodelta 2020 ja

hyväksyä ohjelman työpaketit vuodelle 2021 ja resurssien kohdentaminen niille selosteessa esitetyllä tavalla ja

että seutuhallitus linjaa kuntajohtajakokouksen ehdotuksesta työpaketin 2. "Raideliikenteen kehittäminen" rahoituksen käyttöä.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

9 § VALTAKUNNALLINEN LIIKENJÄRJESTELMÄSUUNNITELMA, LAUSUNNON VALMISTELU

Seutujohtaja Päivi Nurminen

Parlamentaarinen ohjausryhmä on hyväksynyt valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (VLJS) luonnoksen lähetettäväksi lausuntokierrokselle tammikuussa 2021.

Suunnitelmassa esitetään

1. Yleiset lähtökohdat
2. Liikennejärjestelmän nykytila ja toimintaympäristön muutokset
3. Visio liikennejärjestelmän kehittämiseksi vuoteen 2050 – kestävä ja saavutettava Suomi
4. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet ja niitä tarkentavat strategiset linjaukset
5. Toimenpideohjelma
6. Valtion rahoitusohjelma
7. Vaikutusten arvioinnin yhteenveto
8. Evästyksiä seuraavan suunnitelman laatimiseen

Lausuntokierroksen jälkeen valtioneuvosto antaa ensimmäisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman selontekona eduskunnalle keväällä 2021. Väylävirasto laatii tämän jälkeen valtion väyläverkkoja koskevan investointiohjelman seuraavaksi 6-8 vuodeksi hyödynnettäväksi mm. valtion talousarvioesitysten valmistelussa.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on yksi seudullisen edunvalvonnan kohde, johon mm. neljä MAL-seutua ovat yhdessä pyrkineet vaikuttamaan. Pääviestit syksyllä 2020 olivat:

- Kaupunkiseutujen välistä saavutettavuutta on parannettava
- Kaupunkiseutujen sisäistä kestävää liikennejärjestelmää ja yhdyskuntarakennetta tuettava
- Liikennejärjestelmän rahoituskumppanuutta on selkeytettävä ja rahoitusta on uudistettava

Tampereen seudun erityiset edunvalvontakohteet ovat koskeneet Tampereen henkilöratapihaa, Tampereen järjestelyratapihaa, raitiotietä ja lähijunaliikennettä, maanteiden osalta Vaitinaron liittymää ja valtatieverkoston parantamista (Vt9, Vt12, Vt3) sekä Suomi-rataa, päärataa ja Tampere-Pirkkala lentokenttää.

Liikennejärjestelmäpäällikkö Touru

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on määrä saapua lausunnoille tammikuussa.

Liikennejärjestelmäpäällikkö Touru ja seutujohtaja Nurminen ovat osallistuneen suurten kaupunkiseutujen kesken käytyihin keskusteluihin yhteisistä huomioista VLJS luonnoksesta. MAL-seutujen yhteisessä keskustelussa on tunnistettu neljä pääpainostusta ja asiaa, joista on tarve lausua:

1. Kokonaiskuvaa liikennejärjestelmän kehittämisestä on puutteellinen ja sitä tulee vielä hioa
2. Rahoituksen kokonaisuudessa tulee tehdä selvempi käänös kestävyteen
3. Ehdotettu yhteisrahoitusmalli ei ole suurten kaupunkiseutujen hyväksyttävissä
4. Vuorovaikutusta ja kumppanuutta suurten kaupunkiseutujen ja valtion liikennehallinnon välillä on lisättävä

Em. lisäksi Tampereen kaupunkiseudun erityiskysymyksenä on mm. tarve nostaa kansallisen ja kansainvälisen saavutettavuuden hankkeet tie-, raideliikenteen ja lentoliikenteen kehittämisessä näkyvämmiin esiin ja rahoituksen kohteeksi. Myös Tampereen kaupunkiseudun asema Suomen toisena monipuolisena kestävästä liikkumisesta kaupunkiseutuna ansaitsee aseman ja työvälineet tehtävän hoitamiseksi.

Suurten kaupunkiseutujen yhteiset ja Tampereen kaupunkiseudun erityiset huomiot käydään läpi kokouksessa.

Kuntien on halutessaan mahdollista antaa myös omat lausuntonsa, joissa tukeudutaan seudulliseen lausuntoon ja täydennetään sitä kunnan näkökulmasta keskeisillä huomioilla.

Tavoitteellista on, että kaupunkiseudun kunnat antaessaan kuntakohtaista lausuntoa viittaavat yhtyvänsä kaupunkiseudun kuntayhtymän lausuntoon.

Liikennejärjestelmäpäällikkö Tapani Touru selostaa asiaa kokouksessa.

Anna-Kaisa Ikonen oli asiantuntijana läsnä asian esittelyn ajan. Hän poistui kokouksesta asian päätöskäsittelyn ajaksi.

Seutuhallitus 27.1.2021

Seutujohtaja Nurminen:

Päätösehdotus.

Seutuhallitus päättää

hyväksyä ylläesitetyt pääpainotukset lausuntoon ja oikeuttaa kuntajoh-
tajakokouksen viimeistelemään niiden pohjalta varsinaisen lausunnon.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

10 § KÄVELYN JA PYÖRÄLIIKENTEN KEHITTÄMISOHJELMA 2.0, LUONNOS

Liikennejärjestelmäpäällikkö Touru

Kehittämisohjelma on valmisteltu Tampereen kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyöryhmän ohjauksella ja KÄPY-projektiryhmän toimesta vuoden 2020 aikana. Työn konsulttina on toiminut Ramboll.

Kuntajohtajakokous on hyväksynyt kokouksessaan 30.10. esitetyt vision ja tavoitteet jatkosuunnittelua ohjaaviksi. Ohjelmatyössä määritetyt kehittämisteemat ja projektit on määritetty vision ja tavoitteiden pohjalta.

Seudullisen kehittämisohjelman tarkkuustasona on ns. policy-taso, mikä tarkoittaa sitä, että kehittämisohjelmassa annetaan suosituksia ja linjataan periaatteita, joilla kävelyä ja pyöräilyä seudulla kehitetään. Kehittämisperiaatteita hyödynnetään kunnissa, seutuyhteistyössä sekä valtion kanssa tehtävässä yhteistyössä, kun kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan seudulla.

Tiivistelmä

Kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelman tavoitteena on lisätä Tampereen kaupunkiseudulla kävelyä ja pyöräliikennettä tuntuvasti nykyisestä. Ohjelmalla halutaan myötävaikuttaa laajemmassa mittakaavassa asetettujen yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamiseen. Yhteiskunnallisista päämääristä erityisesti päästöt ja terveys on nostettu esiin unohtamatta sujuvan ja turvallisen arkiliikkumisen näkökulmaa.

Kehittämisohjelmassa on määritetty, seudun nykytila ja näköpiirissä oleva kehitys huomioiden, asiantuntijatyössä keskeisiksi tunnistettuja kehittämisteemoja. Kehittämisteemojen ja niiden sisältämien projektien kuvaaminen on pyritty tekemään tavoitteellisesti, mutta myös realistisesti resurssit huomioiden. Kehittämisteemoja toteuttavien projektien määrä on pyritty pitämään kohtuullisena.

Kehittämisteemat ovat 1) Infrastrukturi ja olosuhteet, 2) Asenteet ja liikkumistottumukset ja 3) Yhdyskuntarakenne ja palveluverkot. Näitä läpileikkaavat kehittämisen edellytyksinä toimivat teemat, jotka ovat tavoitteiden mukainen resursointi, rahoitus ja seuranta. Kävelyn ja pyöräliikenteen toimenpidetarpeita on tarkasteltu sekä yhteisesti että erikseen kulkutapojen ominaispiirteet huomioiden.

Kehittämistoimet kohdennetaan erityisesti alueille, joilla on paljon väestöä ja joilla nykyisin tehdään paljon lyhyitä automatkoja. Seudullinen kehittämisohjelma on laadittu ns. politiikkatasoisena. Se tarkoittaa, että kehittämisohjelmassa annetaan suosituksia ja linjataan periaatteita,

joilla kävelyä ja pyöräliikennettä seudulla kehitetään. Kehittämisperiaatteita hyödynnetään kunnissa, seutuyhteistyössä sekä valtion kanssa tehtävässä yhteistyössä, kun kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan seudulla.

Kehittämishjelman toteutumista seurataan vuosittain. Kehittämishjelma on tarkoitus päivittää vuonna 2025.

Kommentointikierros

Kehittämishjelman luonnos on toimitettu 18.1.2021, liikennejärjestelmätyöryhmässä sovitun mukaisesti, kuntiin kommentoitavaksi. Kommentit tulee toimittaa 26.2. mennessä. Kommentointi on haluttu mahdollistaa myös muille seudun kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteista kiinnostuneille. Kehittämishjelma viilataan kommentit huomioiden kuntoon ja hyväksytään seudun toimielimissä kevään 2021 aikana.

Kommentteja on pyydetty erityisesti seuraaviin teemoihin ja kysymyksiin

Kehittämishjelman merkitys

Kytkeytyykö kävelyn ja pyöräilyn kehittämishjelma keskeisiin yhteiskunnallisiin päämääriin ja edustamanne tahon tavoitteisiin? Onko kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisen merkitys tuotu selkeästi esiin?

Kehittämisen teemat

Onko toimenpiteitä tunnistettu keskeisiin kehittämistarpeisiin? Ovatko määritetyt projektit vaikuttavia? Millaisena näette projektien toteuttamisen edellytykset?

Kehittämishjelman käytettävyys

Onko kehittämishjelma riittävän selkeä toimenpiteiden tarkemman ohjelmoinnin lähtökohdaksi? Antaako kävelyn ja pyöräilyn seudullinen kehittämishjelma tarvittavat perusteet eri toimijoiden resurssien suuntaamiseksi ja lisäämiseksi kehittämishjelmassa käsiteltäviin teemoihin liittyen?

Liite

- Kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämishjelma 2.0/luonnos

Seutuhallitus 27.1.2021

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä tilannekatsauksen ja kommenttikierroksen tiedoksi.

Päätösehdotus.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

11 § HYVINVOINTIYMPÄRISTÖN KEHITTÄMISOHJELMA 2017-2020, ARVIOINTI

Kehittämispäällikkö Kankkonen 4.1.2021:

Tausta

Kunnat ovat hyväksyneet uuden seutustrategian ja sen toteutusohjelman keväällä 2017. Lisäksi seutuhallitus päätti uudesta työryhmärakenteesta. Uusi hyvinvointipalvelujen ryhmä huolehti jatkossa seutusivistyksen toimialan, vapaa-aikapalvelujen, yhdyspintatyön ja terveyden edistämisen kehittämisestä seutasolla. HYPA-työryhmän tehtävä on ollut vastata seutustrategian Hyvinvoiva yhteisö -teeman edistämisestä, jotka ovat älykäs- ja helppo asiointi, hyvinvoivat kuntalaiset ja osallistava toimintaympäristö. Työryhmän työvälineenä on toiminut em. teemoja konkretisoiva kehittämisohjelma.

Kaupunkiseudun INFRA-työryhmän tehtäväksi määriteltiin osaltaan vastata seutustrategian Kasvulle kestävä rakenne -teemasta ja sen osa-alueena toimivasta yhdyskuntarakenteesta. INFRA-työryhmä huolehti lisäksi omalta osaltaan Hyvinvoiva yhteisö - hyvinvoivat kuntalaiset tavoitteista. Myös INFRA-työryhmän työvälineenä toimi seutustrategiaa konkretisoiva kehittämisohjelma. Molemmat työryhmä ovat huolehtineet omalta osaltaan vuoropuhelusta MAL-työryhmien kanssa vuosina 2017-2020.

Kehittämisohjelman laadinta

Tulevaisuuden kunta ja kuntalaisten hyvinvointi edellyttävät aikaisempaa monialaisempaa yhteistyötä. Tästä johtuen HYPA- ja INFRA-työryhmien kehittämisohjelma valmisteltiin yhteiseen pohjaan kahden erillisen ohjelman sijaan. Kehittämisohjelman poikkileikkaava ajatus on kunnan hyvinvointiympäristön fyysisten rakenteiden ja -palvelusisältöjen seudullinen kehitystyö.

Hyvinvointiympäristön- ohjelmaa valmisteltiin syksyllä 2017 seututyöryhmien yhteisessä työpajassa. Työpajan tulokset jäsennettiin seuraaviin poikkihallinnollisiin teemoihin:

kasvu- ja oppimisympäristöt
osallistava toimintakulttuuri ja palveluympäristöt
hyvinvoinnin seudulliset toimintamallit
vapaa-ajan palvelut ja arkiympäristöt

Kehittämisehdotukset yhdisteltiin siten, että ne muodostivat toimintakauden uudet yhteiskehittämisen kohteet. Kehittämistoimenpiteet on tarkennettu vuosittain seutuyksikön talousarvioon.

Ohjelman arviointi

HYPÄ- ja INFRA-työryhmien kehittämisohjelmaa on viimeksi arvioitu ohjelmakauden puolivälissä 2018. Tuolloin arviointiin osallistui myös kehittämispäällikkö Ritva Asula-Myllynen ja infrapalveluiden työryhmä. Infrapalveluiden työryhmän toiminta on sittemmin lakkautettu, joten nyt käsillä olevan loppuarvioinnin on laatinut kehittämispäällikkö Satu Kankkonen. Loppuarviointi on lähetetty kommenteille muutamille entisille infratyöryhmän jäsenille, Milko Tietäväiselle, Jouni Korhoselle ja Tiia Levonmaalle.

Kokonaisuutena Hyvinvointiympäristön kehittämisohjelman voidaan sanoa onnistuneen sille asetetuissa tavoitteissa hyvin. Hyvinvointiympäristön kehittämisohjelma luotiin tilanteessa, jossa seutustrategia 2017-2020 oli hyväksytty kuntien valtuustoissa. Samalla seututyöryhmien rakenteita oli uudistettu ja uudelle hyvinvointipalvelujen työryhmälle sekä infratyöryhmälle tuli luoda kehittämisohjelma. Ohjelmaa valmistettaessa huomioitiin käynnissä oleva maakuntaudistus ja kuntien roolin muuttuminen sekä monialaisen yhteistyön tarve.

Ohjelma oli uudenlainen avaus toimialarajat ylittävälle seutuyhteistyölle. Ohjelman visio oli, että hyvinvoivat kuntalaiset ja hyvinvointia rakentava elinympäristö ovat kunnan elinvoimatekijä.

Toimeenpano on toteutunut suurimmaksi osaksi. Erityisen hyvin tavoitteisiin on päästy kehittämällä hyte –työn käytänteitä, vaikka maakuntaudistus kaatui. Tarve tämän kokonaisuuden kehittämiseksi on edelleen olemassa. Yksittäisinä onnistumisina voidaan pitää myös liikkumisen edistämisen seudullisen yhteistyön eteenpäinmenoa, seutureittien sekä satamien kehittämistyön edistämistä.

Kehittämistä on edelleen digitaalisissa palveluissa ja niihin liittyvässä yhteistyössä. Myös osallistumismenetelmistä olisi hyvä kerätä tietoa jatkossa. Ohjelma sisältää myös muutaman toimenpidekohdan, joiden käynnistäminen ei saanut toimeenpanossa kannatusta tai jotka eivät olosuhteiden vuoksi ole käynnistyneet.

Kokouksessaan 25.11.2020 hyvinvointipalveluiden työryhmä hyväksyi ohjelman arvioinnin ja totesi saatesanoinaan, että ohjelma tuo hyvin yhteen työryhmien strategiakauden tehtäviä. Infratyöryhmän lakkauttaminen kesken strategiakauden on vaikuttanut osittain ohjelman toimeenpanoon ja viimekädessä arviointiin, joka tapahtuu nyt ainoastaan hyvinvointipalvelujen toimesta.

Kehittämispäällikkö Satu Kankkonen selostaa asiaa kokouksessa.

Liite.

- Hyvinvointiympäristön kehittämisohjelma 2017-2020 arviointi.

Seutuhallitus 27.1.2021

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää omalta osaltaan

hyväksyä hyvinvointiympäristön kehittämisohjelman 2017-2020 arvioinnin ja

että hyvinvointiympäristön kehittämisohjelman seuraavan vaiheen laadinta ratkaistaan seutustrategian uudistamisen jälkeen.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

Juha Yli-Rajala poistui kokouksesta.

12 § KUNNANHALLITUSTEN ASUNTOPOLIITTINEN TAVOITETYÖPAJA 8.2.2021, VALMISTELU

Seutujohtaja Nurminen 5.1.2021

Seutuyhteistyön kaudella 2017-2021 on panostettu kunnanhallitusten osallistumiseen seutusuunnittelun tärkeisiin teemoihin. Tavoitteena on päättäjien sitoutuminen toimeenpanoon.

Seutuhallitus on käynnistänyt seudullisen asuntopoliitiikan uudistamisen kokouksessaan 4.3.2020. Tarkoituksena on valmistella asuntopoliittinen ohjelma kaupunkiseudun kuntien käsittelyyn kevään 2021 aikana.

Valmistelussa on syntynyt seudullinen asuntopoliittinen tilannekuva sekä alustavat tavoitteet ja periaatteet seutuhallituksen ja kuntajohtajien työpajassa 25.11.2020. Seuraavaksi tämä työvaihe tuodaan käsiteltäväksi kunnanhallitusten yhteiskokoukseen. Tavoitevaiheen jälkeen valmistellaan toimenpideoasio.

Asuntopoliittinen ohjelma on osa MAL4-sopimuksen toteutusta ja toimii myös 2022 päivitettävän seudullisen Rakennesuunnitelman lähtöaineistona. Valmistelusta on vastannut kaupunkiseudun maankäyttö- ja asuminen –työryhmä (Masto).

Kuntajohtajakokous on 19.8.2020 päättänyt

- että kunnanhallituksille järjestetään yhteiskokous teemalla seudullisen asuntopoliitiikan periaatteet ja tavoitteet,
- että ajankohta on 8.2.2021 klo 16.00-18.00
- että kunnat huolehtivat jäsenten osallistumisesta sekä kokous- ja kulukorvauksista ja
- että kuntayhtymä vastaa kokouksen valmistelusta.

Keskeistä kunnanhallitusten yhteiskokouksen valmistelussa ja valmistautumisessa ovat käsiteltävät teemat:

1. Väestönkasvun määrä
2. Väestönkasvun kohdentaminen
3. Asumisen laatu
4. Asuinalueiden eriytyminen
5. Kohtuuhintaisen asuntotuotannon määrä ja kohdentaminen
6. Asunnottomuus

Yhteiskokous järjestään etänä. Tarkoitus on panostaa vuorovaikutukseen ja päättäjien osallistamiseen. Kunnanhallituksille valmistellaan etukäteisaineisto, joka sisältää yhteiskokouksen ohjelman, asuntopoliittisen tilannekuvan sekä seutuhallituksen ja kuntajohtajakokouksen pääviestit. Yhteiskokous toteutetaan yhdessä aluekehityksen konsulttitoimisto MDI:n kanssa.

Liite:

- tavoiteseminaarin ennakkomateriaali/luonnos toimitetaan 25.1.

Seutuhallitus 27.1.2021

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää omalta

käydä ohjaavan keskustelun asuntopoliittisen tavoiteseminaarin toteuttamisesta ja

että kuntajohtajakokous 29.1.2021 voi hyväksyä lopullisen ohjelman ja ennakkomateriaalin.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

13 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat 9.12.2020-18.1.2021 asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

Liite:

- Koonti seutujohtajan päätöksistä

Seutuhallitus 27.1.2021

Päätösehdotus:

Seutuhallituksen puheenjohtaja Lyly:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tekemät päätökset 9.12.2020-18.1.2021 ja

että päätöksiä ei oteta seutuhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

14 § SEURAAVAT KOKOUKSET

Vuoden 2021 kokoukset keskiviikkoisin klo 8.15-10.15

27.1., 24.2., 31.3., 28.4., 26.5., 30.6.

Heinäkuussa ei kokousta

25.8., 29.9., 27.10., 24.11. ja 22.12.

15 § MUUT ASIAT

Ei ollut.

16 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja Lyly päätti kokouksen klo 10.05.